

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1.Scrierile de Duminică pe
an fl. 1.50.Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERTIUNILE:

pe 1 și 2 săptămâni: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Vremea s'a împlinit...

(eg.) Șir de veacuri strecuratu-s'a preste Români și săbiile barbarilor și răutatea celor fărâdelege nu ne-au strivit pe noi. Zile bune nu am avut, ei mai virtos viața noastră chin și amar a fost. Dar' cu credința Domnului în sufletele noastre toate le-am suferit și plinirea vremii am așteptat. Ca viața omului este o clipă în noianul nemărginit al timpurilor și peste voința trufașă a muritorului om duhul vremilor este stăpân.

În ani puțini biruit-a Alexandru Macedon o lume întreagă. Nenumerate împărății și cetăți și țara lui Por-Împărat la picioarele lui au căzut, ea merele vermoase din pomul scuturat de vânt. Dar' n'au trecut zeci de ani, și împărăția Alexandrului Macedon praf și cenușă era și țările agonisite cu sânge și foc risipitu-s'au ca frunzele îngâbenite de gerul nopților de toamna pe câmp. Ce a câștigat sabia și omul, duhul vremilor a biruit.

Ridicatu-s'au strămoșii nostri din Roma de veci și slugi loruși făcându-și-au popoarele lumii. Roman zicea, stăpân zicea și Partii pe pustele săci ale Iranului și Scythii pe îndepărtatele stepe ale Sarmăției se umpleau de groază, și tremur li apuca la vestea de Romani. Mările și râurile, munții și văile, toate bogățiile lumii ale lor erau și belșug și fericire era viața lor, și cântări laudau mărirea lor, care va fi în veci. Dar' vremea s'a împlinit și din depărtări necunoscute noi-au neamuri peste neamuri și asupra Romanilor s'au năpustit. Și eată că strămoșii nostri cei viteji, strămoșii nostri cei tari s'au culcat la pământ ca iarba de puhoiul apelor din munte și stăpânitorii lumii s'au sfârșit și mărirea lor par'că numai po-veste a fost.

Că ce început a avut, trebuie să aibă sfârșit și vecinic dăinuitor nimic nu este pe pământ, numai vremea și nepătrunse ale firii legi. Cine va fi trufașul, să se lupte cu legile firii? Cine va fi tare împotriva vremurilor? Ca o nestăpânită putere se așterne duhul vremurilor peste popoare și înaintea lui se închină puternicii lumii și de adierea lui cei slabi se fac tari, împărății se prăbușesc și neamuri necunoscute să ridice frunze întru popoare. Că peste toate duhul vremurilor este stăpân.

Dela nașterea Mântuitorului nostru trecut-a veacuri peste veacuri și toate neamurile Europei ascultau cuvintele Lui și la altarele Lui se închinau. Dară mormântul Domnului era la păgâni. Dar' eată că duhul vremurilor se varsă peste popoare și în inimile creștinilor să sălășluiește durerea, că mormântul Domnului era la păgâni. Și împărății lumii prind sabia în mână, puternicii ei slabi, săracii și bogații își coasă crucea pe haine și rămân iubitele soții plângând și copilașii orfani, eară bărbații pleacă în povestice depărtări, ca laudând pe Domnul să moară luptând. Foame și sete au

răbdat, răbdat-au frigul și arșița soarelui toți, și în lupte mergeau cântând psalmii de mărire Domnului Christos și cu zimbetul pe buze muriau, că duhul vremurilor alina durerile lor. Așa mare este puterea lui.

Robiți au fost cei săraci sute și sute de ani și din roadele sudorii lor domnii să desfătau. Iobagi li-am fost ticăloșilor stăpâni și dulceța vieții nu o-am cunoscut, ei numai fericirea de veci cerșiau lacrimile versate pe altarele strămoșești. Puțini stăpâniiu peste mulțime și părinții nostri ca robii lucrau holdele stăpânilor și piata le era biciul și foamea și ocară numai. Și în toate țerile astfel era, eară când nefericirii iobagi n'au mai putut răbda și cu mânie de fiară s'au năpustit asupra nemernicilor stăpâni, țările ferii i-au culcat la pământ, în roată i-au frânt și de ei ear' vai și amar a fost. Dar' eată că duhul vremurilor se varsă peste popoare și uimită lumea li simte puterea. Cei săraci și cei nefericiți, cei chinuți și cei huliți își ridică fruntea și privirile lor lumea aprind. Bubue pământul de furtună, puternicii se îngrozește, capetele de împărați cad pline de sânge în praf.

Cântarea frățietății și a dulcii libertăți răsuna pe pământ și puternicul ei glas sosește prin văi și prin dealuri și deșteaptă pe robii de veacuri.

Răsboaie crâncene curg și sângele omenesc roșește apa în riuri. Dar' tunurile și puștile și baionetele puternicilor se sfarmă de duhul vremurilor sălășluit în pepturile goale ale celor săraci, se sfarmă și cad, ca lanurile grăului de coasa purtată de brațul vînjos. Că peste toți și peste toate duhul vremurilor este stăpân.

Și nu mai suntem iobagi și robi celor fărâdelege, ei moșioarei noastre suntem stăpâni și vatra strămoșilor nostri ne este scut nouă și urmașilor nepoți. Dar' nu din mila și a stăpânilor îndurare, că ei robi au voit să fim pe veci, ci pentru-că duhul vremurilor a voit așa.

Și dinaintea lui nu este putere să stee și truția mai marilor se face de rușine, că duhul acesta voia Domnului este și cine se ridică împotriva lui, este dripit.

Nu ne-au putut lua dar' trupurile în stăpânire cei răi și fărâdelege, că brațele lor împotriva Domnului au săcat, dar' venează acum sufletele noastre. Români ne-am născut și Unguri vrem să ne facem, că neamul lor să-l mărîm și mințile noastre glorie să fie neamului lor.

Cântarea lor să o cântăm și jocul lor să îl jucăm, ear' doina cea dulce și hora strămoșească să le lăsăm.

Dar' nu vom. Odată cu capul nu vom. Că mai scumpă ne este nouă doina în codru, decât toate bunurile vieții, și viața ni-o dăm, dar' graiul părinților nostri nu îl dăm și — nu îl dăm. Atât de mult ne iubim legea și neamul și limba, de mai bucuroși robi ne facem, decât să perdem aceste comori. Așa au gândit strămoșii nostri, așa gândesc nepoții lor. Și gândirile noastre însă li turbă pe ei. Că toate le-au încercat, numai să ne frângă. În temnița ne-au arun-

cat și ne-au hulit și pânea din gura copiilor nostri o au luat și ne-au sărăcit neamul întreg. Dar' fiii lui Traian au crescut și s'au înmulțit și s'au făcut tari foarte.

Văzând așa cei fărâdelege s'au înspăimântat și au strigat: „eată neamul fiilor lui Traian se înmulțește foarte și se întărește mai mult decât noi; veniți dară cu vicleșug să-i împilăm pe dînșii, ca nu cumva să se înmulțească și când se va întempla nouă războiu să se însoțească și ei cu dușmanii nostri“.

Și așa le-au pus lor ispravnicii de lucruri, că în toate zilele să-i sleiască și să nu împuțineze nimica din lucrurile lor, că șed fără de lucru și pentru aceea strigă zicând, să meargă și să jertfească Dnmnezeului lor. Să se îngreuneze deci lucrurile oamenilor acestora și să grijască de acestea, eară să nu grijască de cuvinte deșarte.

Așa se trudesc și se sbat, ca să ne culce. Și veninul neînțelegerii și al prostiei l-au versat în inimile noastre, că frați pe frați li ceartă și unii dintre noi se fac prieteni cu ei și în simbria lor și de frica batailor ne vînd și ne usucă sufletul de durere pentru nefericirea lor. Dirigătorii noștri mari și mici se feresc de noi și ne dau sfatul, să ne înclinăm idolilor și pe Christos să-l părăsim, care „cu moarte pe moarte călcând“ a înviat. Și lupi în pelea de miei se viră printre noi făcându-se înțelepți foarte și muștrându-ne pentru gândurile noastre bune și dându-ne sfaturi, că nu taie sabia capul plecat și cu venin în sufletele lor ne strigă ca Jidovii cei fără de credință: „vază-vă pre voi Dmnezeu și să vă judece, că ați făcut urît mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, ca să dați sabie în mâna lui, să ne omoară“.

Minciună vorbesc însă buzele lor și vicleșug s'a sălășluit în inima lor. Că nu este mântuire fără de jertfă și cei ce nu vrem să dea jertfă, sunt nouă mai dușmanii de cât dușmanii. Eară cei plini de frică sunt piedici în căile noastre și făloșii de înțelepciune, cari totdeauna află cuvinte codirii, sunt răi și fărâdelege, cari strică norocul nostru mai mult, de cât gendarmii străini.

Stăpânirea ne-a hotărît pierzarea și frunzași în adunarea țării au zis, că gândul le este să facă Unguri din noi și așa lucră, cum zic. Noi împăratului nostru avere și sânge li dăm și pentru dările țării ne vînd boii dela car și laptele vacii dela copii. La oaste feciorii noștri rabdă și frigul și foamea și în carnea lor dușmanii au tăiat, dar' acasă ne vorbesc notarășii în limba lui Arpád și dirigătorii ne schimonosesc și numele și popi la cununie ni-au făcut Jidovi spurcați. La judecată ne chiamă în limba lor și la școala copilașii noștri învață cuvinte, ce nu înțeleg părinții lor și de cântă feciorii doina vitejească, în temnița li bagă domnii fuduli.

Dar' zadarnice s'au toate. Că vremea s'a împlinit.

Duhul vremurilor plutește peste popoare și cuvântul Domnului risipește pe cei ce se împotrivesc. Ridică-ți fruntea Române și vezi împrejur. Cei

ce s'au sumețit, sunt așternuți la pământ și neamurile toate de jugul robiei au scăpat. Zeci de țărișoare au avut Germanii și între sine se băteau, ea proștii și de ei lumea ridea. Suflat-a peste ei vremea și cu toții s'au prins, împărat ridicat-au în fruntea lor și astăzi împărăție au, de care tremur lumea. Și Italianii hărburi au fost și domnii sugeau sângele lor, dar' sălășluitu-s'a duhul vremurilor între ei și Garibaldi s'a ridicat, coroanele prințșorilor au căzut la pământ și frații noștri din sânge de Roman azi una sunt și tari și fericiți. Și peste hotare cu drag privim. Slugi Turcilor păgâni au fost frații noștri Români și două țărișoare au avut, ear' Vasile Vodă-Lupul Domnul Moldovei se bătea crâncen cu Mateiu Basarab din Țeară-Muntenească. Unde sunt frații vrășmași? S'au dus și uniți în cugete și în simțiri Români în Turci pradă și stricăciune au făcut, ear' marele Carol e Rege-Român și împărății lumii caută cu drag a lui prietenie.

Că vremea s'a împlinit. Ridică-ți fruntea Române și vezi împrejur. Duhul vremurilor plutește peste popoare și a sosit ciasul mântuirii. În lături cei fricoși și cei haini și cei păcătoși. Ear' noi cu toții să ne ridicăm și zăgaz să punem pornirilor dușmane și uniți în cugete și în simțiri zid să zidim tare neamului nostru. Vlădici și țerani, săraci și bogați, toată suflarea românească la luptă să sară, că vremea s'a împlinit, duhul vremurilor este cu noi. Cei-ce se împotrivesc, striviți să fie de noi, că stîrvurile împedecă lupta. Slab la glas și zăbavnice la limbă sunt eu, brațele voastre sunt vînjoase și tari, ridicați-le dar'. Duhul vremurilor este cu voi.

Cuvintele, care grăesc eu vouă, duh sunt și vieță. Duh sunt, pentru-că înviează sufletul, eară vieță sunt, pentru-că au putere a da sufletului vieță de veci.

Din somnul cel de moarte deșteaptă-te Române!

Legea despre maghiarizarea numelor e foarte probabil că nu va veni în desbatere specială în decursul acestui an. În ziua primă a deschiderii dietei, partidul Kossuthist, a arătat porniri foarte războinică contra provisorului propus de guvern cu Austria. Kossuth Ferencz s'a înștiințat cu vorbire mare „pe mâne“ (pe Marța trecută), ear' unele foi pretind a ști că partidul a hotărît obstrucție la înfinit, căci el crede momentul potrivit și „legal“ venit pentru proclamarea independenței mult visate, ear' Bánffy prin provisoriu dă încă respiriu Austriei să se reculegă, și reculeasă, poate moare fiul tătaneseu și nu mai are privilegiul pe care acum l'ar avea de-a rupe-o cu Austria!.. de aceea se crede că obstrucția asupra acestui act al dietei, va amâna mult desbaterea celorlalte proiecte!... E bine să se știe!

ABSOLUTISMUL IN AUSTRIA.
În Austria vremurile se rentorc. În urma neînțelegerilor dintre partidele diferitelor popoare, întocmai ca după revoluție, se simte nevoia a se introduce domnia ab-

solutistă. Ministerul Gautsch va cârmui, deocamdată, din voința M. Sale Impăratului, fără să se mai spriginească pe Reichsrath, nepunând să se înțeleagă cu partidele.

*

Și-a retras demisia. In urma insistențelor guvernului unguresc, ministrul croat Tosipovitch și-a retras demisia ce-și dăduse pentru că ministrul de finanțe maghiar voia să se amestece în afacerile de bani ale Croației.

Apfonyistii și guvernul. In ședința dela 9 c. clubul apfonyist a hotărât după o viuă discuție, să primească proiectul de provisorat depus în Dietă de baronul Bánffy.

CONVOCARE.

Sub titlul de mai sus: „Tribuna“ publică următoarele:

Subscrișii ne luăm voe a convoca prin aceasta pe alegătorii dietali de naționalitate română din cercurile electorale Sibiu, Cristian, Sebeș-al-săsesc, Cisăudie și Norich la o

adunare publică

ce se va ține Marți la 14 Decembrie n. 1897, la 11 ore înainte de amiază, în sala cea mare a casei sociale („Gesellschaftshaus“) din Sibiu, cu scopul de a discuta și a lua rezoluțiuni privitoare la noul proiect de lege, așa numit „despre numele comunelor și alte nume de localități“.

Sibiu, 5 Decembrie n. 1897.

Dr. Ioan Rațiu m. p., Ioan Droc, m. p., protopresbiter, Ioan de Preda m. p., Dr. Nicolae Calefariu m. p.

Luptele în parlament.

Noul proiect de lege asupra provisoratului a întărit toate nuanțele opoziționale la o luptă crâncenă în parlament. Deja ziua primă, când Bánffy, a prezentat Dietei proiectul de lege, a fost de rău augur. Opoziția a declarat, că nu se va da în lături de obstrucționismul cel mai înverșunat, numai ca să împedecă votarea legii. Aceasta din cauza că ea crede de sosit timpul ca să câștige independența deplină față de Austria. Îndesebi ea este foarte întăritată pentru art. 3 al legii, care dă voie guvernului ca pe baza unei simple ordinațiuni ministeriale să aranjeze afacerile comune cu Austria.

Deja la întrebarea dacă proiectul să se trimită comisiei de bugetare sau la secțiuni, conflictul a fost inevitabil. Opoziția cere ca el să se trimită la secțiuni, deoarece înaintea lor pot fi chemați și ministrii. In acest sens a vorbit și Kossuth care a și înștiințat, că va începe obstrucțiunea. In această chestie vor vorbi aproape toți deputații din opoziție, lungind discuția până la nesfârșite.

Afacerea Fiumană.

Afacerea fiumană într'adevăr a luat o nouă întorsură. Nu însă cum a scris mai alaltăieri „Pesti Napló“, care zicea că Italienii s'au plecat lui Bánffy, ci cu totul altfel.

Eată ce s'a petrecut adecă:

Văzând guvernul, că nu sunt speranțe să iasă învingător împotriva autonomiștilor, căci așa ziișii liberali prea sunt slabi, Bánffy a chemat la Viena pe Luigi Ossoinack, căpetenie autonomiștilor și pe Mayländer, fostul primar, invitându-i să arate dorințele ce are Fiume, să se ajungă astfel la o pace.

Acesta din urmă a răspuns, că el nu mai fiind acum primar al orașului nu poate să vorbească în numele orașului. Atâta știe însă, că dacă guvernul se va lăsa de gândul seu de a introduce legi noi fără a lua întâiu înțelegere cu consiliul comunal (rapresentanza), spiritele se vor liniști și cu vremea poate să se ajungă la o înțelegere.

Și până atunci însă autonomiștii se pregătesc de luptă, ear' de groaza lor au mai demisionat din reprezentanța doi liberali, cu cari autonomiștii nici nu mai vor de altfel să stea de vorbă, deși fusese vorba ca Dall' Asta, Ciotta și Maderspach, căpetenii liberale, să fie puși pe lista susținută de autonomiști.

Se pare că guvernul va face tot ce va pute pentru a-i împăca pe autonomiști, ceea-ce va însemna o nouă izbândă a ideii de naționalitate asupra nedreptății și tirăniei.

Minciuni jidovești

Din cele ce am publicat în numărul trecut, cititorii noștri s'au convins despre vinovăția Jidanilor, cari chiar în București au îndrăginit să întărite pe Români, provocând astfel devastările de Duminecă.

Românii, supărați, am spart ferești și au luat la huiduială pe Ovrei. Atâta tot.

Ovreii' scriu însă cu o nerușinare ne mai pomenită. Parcă ar fi fost omșurii și s'ar fi nimic casele ovreiești toate.

Astfel în „Budapesti Hirlep“ cu data de 6 Decembrie se scrie din București:

Eri pe stradele Bucureștilor a domnit o rescoală înfricoșată, care se asemăna cu cea dela Praga. Cele câte-va mii de necăpătuși (Românii adică!) setoși de sânge, înarmați cu drugi de lemn și de fier, între cari erau și cete întregi de copilandri goi, au fost atățați de studenți cu vorbele: Jos Jidanii!“

Și așa mai departe, — numai atâta nu scriu Jidanii că au văzut și... tunurii! Incolo nu-i mai scot pe Români din hoți, tâlhari, jefuitori, căci nerușinarea în ale minciunii e atât de mare la Ovrei, în cât scriu că Românii ar fi pătruns și în Sinagogă, pe care ar fi dărimat-o!

Față de asemeni criminali, cari calomniază țeara cea mai ospitalieră, frații noștri au fost și sunt încă prea blânzi.

Informată așa fel, se înțelege că presa maghiară, mai ales ziarele unde sunt Ovrei — și unde nu sunt ovreii? — scriu cu o ură ne mai pomenită contra Românilor.

Astfel în „Arad és Vidéke“ un Ovreu, desigur scrie:

„Cei cu gândirea ca în evul mediu au pus la cale contra Ovreilor demonstrațiuni, furând și jefuind, ba voind să omoare chiar pe Ovrei ale căror prăvălii miserabilii și bandiții le au spart; studenții universitari s'au asociat cu gnoivul orașului, cu toți necăpătușii murdari și au devastat“.

Contra Ovreilor.

Dl ministru de interne al României a trimis următorul ordin tuturor prefecturilor din țeară:

Pe timpul din urmă, în diferite orașe din țeară, ovreii străini au ținut întruniri. Guvernul dela început ar fi pu-

tut să împedecă asemenea întruniri, întemeiându-se pe dispozițiunile positive ale art. 26 din Constituțiune, care nu dă dreptul a se întruni decât Românilor, și dacă aceasta nu s'a făcut, s'a crezut că acești străini nu vor abusa de toleranța ce li-s'a acordată până a provocă desordine.

Astăzi însă, când întrunirile au devenit atât de provocătoare, dând loc la excesele regretabile pe cari am avut mahnirea de a le constata în capitală, sunt nevoie, conform și cu declarațiunea făcută în fața Parlamentului, ca în interesul liniștii și ordinii publice, să vă rog, d-le prefect, ca pe viitor, în mod absolut, să interziceți ori-ce întrunire ce vor voi a ține străinii, făcându-le cunoscut că acest drept nu le este recunoscut de legile țării.

Ministrul de interne, M. Ferekyle.

Starea sanitară a țării.

Din un raport al ministeriului de interne apărut acum pentru anul 1896.

Nu sunt nici pe departe îmbrucătoare datele din raportul ministerial.

Apare anume din el, că în anul trecut, boalele lipicioase și boalele pustiiitoare de vieți, au băntuit în țară mai groaznic decât în alți ani și sunt par' că, într-o creștere continuă. Așa, de pildă:

Versatul mare, a băntuit în măsură mai mare și mai întinsă decât în anul premergător, deși măsurile de precauțiune ale medicilor prin „altoirile“ continue și „tot mai desăvârșite“ ar trebui să arate chiar contrar.

Difteria asemenea arată porniri de mai mare lățire.

Tusa măgărească s'a arătat în măsură mai mare.

Scarlatina a sporit și ea în asemănare cu anul trecut.

Tifusul a făcut pustiri mai mari ca altă dată.

Aprinderea de pelița creierilor și a mēduvei spinării, ia întinderi tot mai îngrozitoare.

Ear' mortalitatea copiilor e înspăimântătoare!

Acestea sunt stările sanitare ale țării, și cei-ce au parte de a trăi în mijlocul poporului stors de sărăcie, sunt convinși că, chiar aceasta, sărăcia la care e condamnat, este în marea ei majoritate și cauza, că boalele se întind așa de grozav, căci omul nu birue cu plățile multelor biruri, decum să-și poate permite luxul de-a cheltui ceva și pentru păstrarea în bunăstare a sănătății sale ori repararea ei când a slăbit poate fără vreme. Ear' spre grozava mizerie cine împinge popoarele? Chivernisitorii fără inimă (le zicem chivernisitorii, ca să nu le zicem precum li s'ar cădea: despoietorii) a averilor lor, guvernele descreeate și îngâmfate.

Luptele din Germania.

Polonii nu se lasă. — Marina.

Deși Germania a lucrat cu o mână de fer pentru a-i zdrobi ori cel puțin a-i muia pe Poloni, acestia se agită din nou foarte mult și guvernul german se arată îngrijat.

Acum cât-va timp, un ziar în legătură cu dl Miquel, ministrul de finanțe, spunea că e nevoie să se facă din nou jertfe mari pentru colonizarea cu Germani a Poloniei prusiane, căci numai desăvârșindu-se această operă începută sub Bismarck, se va pune stavilă agitațiunii Polonilor.

Mult mai mult interes deșteaptă a doua chestiune, aceea a sporirii flotei de război.

Proiectul guvernului, trebuie să înceapă a fi discutat luni de Reichstag, în prima citire. Toți se așteaptă la o mare bătaie oratorică, la care se vor împărtași cei mai însemnați oratori ai tuturor partidelor.

Prima citire nu va fi însă hotărtoare, fiindcă nu se poate prevedea atitudinea definitivă a Centrului. Partidul acesta nu obișnuște să se lege dinainte, mai ales în chestiuni de așa mare însemnătate. Centrul urmează și astăzi tactica ilustrului seu șef Windthorst, care constă în a-și rezerva cuvântul hotărtoare până la a treia citire.

In strînsă legătură cu proiectul flotei stă fără îndoială kotărirea Centrului de a propune din nou abrogarea legii contra iezuiților. Propunerea aceasta are îndoială basă. Ea poate servi după-cum va fi și atitudinea guvernului, să justifice opozițiunea Centrului la proiectul flotei, precum și la încheierea unui compromis.

In sesiunea trecută, Reichstagul a votat două moțiuni pentru abrogarea, din legea iezuiților, a dispoziției expatrierii acestora. Dar' consiliul federal s'a ferit până acum să se rostească asupra acestor moțiuni.

In cercurile politice se spune că cancelarul imperiului, principele Hohenlohe, nu e personal în contra desființării acestei dispozițiuni excepționale.

Vrea să zică, dacă guvernul imperial va ceda în chestiunea iezuiților, atunci partidul centrului va vota proiectul flotei; dacă guvernul nu va abroga legea contra iezuiților atunci centrul va respinge proiectul.

Și dela atitudinea centrului depinde în starea de azi a partidelor din Reichstag, soarta proiectului.

Chestiunea se complică prin împregiurarea, că, dacă guvernul va face concesii catolicilor în chestia iezuiților, riscă să nemulțumească pe unii din actualii partizani ai proiectului flotei.

Situațiunea e deci destul de gingașă.

Doi rătăciți.

Rënd pe rënd în comitatul nostru s'înfințează printre Români școlile de s at cu limba maghiară. Asemenea școală pe care o așteaptă „marea chemare întru maghiarizarea Podgoriei“, — s'a deschis de câteva săptămâni în Miniș, ear' acum de curând s'a prăznuit înființarea ei. Scolarilor cu „buze românești“ le-a făcut slujbă preotul catolic, dinșii au cântat „Isten áld meg a magyart“ și apoi au declamat câteva poezii la auzul cărora publicul a fost adenc mișcat de sonorele cuvinte maghiare rostite de școlari.

Președintele a ținut o cuvântare: „Multe popoare au încercat să prindă rădăcini pe acest pământ, dar' în zadar, căci acest pământ s'a mișcat și le-a scuturat de pe sine, nesuferind pe spinarea sa numai pe poporul lui Árpád, pe maghiari. Și acum după o mie de ani, trebuie să fi în curat cu aceea că în a doua mie de ani numai o putere dătătoare de viață va fi și aceasta e aceea, care ridică la domnie cultura și limba maghiară.“

Acea cultură, ce se propagă de români de neamțul din Bănat și sasul din Ardeal nu e cultura națiunei. Aici numai o cultură este, aceea, ce a crescut din pământ, aceea ce vestește gloria maghiarilor, — cultura maghiară...“

Și după multe alte asemenea aiurări a urmat banchetul cu toastele „serioase și amuzante“, dela care tîmbălău aflăm cu multă indignare, că n'a lipsit nici nou alesul paroch al locului Males Valér nici cel din Gioroc, cunoscut din predicile millenare, Lungu Miklós.

Când tot românul, care are cât de puțină iubire de neam, luptă contra atentatelor nefăcșite îndreptate în contra vieții noastre naționale, — se găsească chiar preoți, cari prăznuesc și se înfrățesc cu dușmanii de moarte a neamului nostru.

Eată ajutoarele de stat date preoților, cum ti îndeamnă la merite „patriotice!“

Chivernisire de nebuni!

Sau cum altfel am putea numi felul cum deținătorii puterii publice din această țară chivernisesc averea țării, strinsă, mai corect zis, stoarsă dela popoarele ce au nenorocirea de-a fi cărmuite de ei.

In prima ședință a Dietei, Luni, ministrul de finanțe a presintat proiectul de budget pe anul viitor.

Vorbind despre acel an, ministrul a făcut următoarea prevestire, întemeiată negreșit pe realitate și prinsă într'un moment de luciditate:

„E trista mea convingere, Onorată „casă, că anul viitor va fi un an „nefavorabil, având în vedere acele „calamități economice, care de ani de „zile băntue țara, dar' având în vedere „mai ales recolta extraordinar de rea „a anul de față!

„Trebuie să fim pregățiți, Onorată casă, „la aceea, că în anumiți rami ai venit „telor de stat se vor întâmpla scăderi „în anul viitor!“

Cine, în urma unei astfel de categorice constatări din partea însuși ministrului de finanțe, nu s'ar aștepta, ca budgetul anului asupra căruia se întinde prevestirea rea, să fie poate chiar mai ușurat, ori în cazul cel mai rău susținut în cadrele lui din anul trecut?

Și totuși ce să vezi?

După o astfel de constatare nefavorabilă, el presintă Dietei un budget cu cheltueli mai urcate decât în anul trecut, cu aproape opt milioane, (nu numai cu cât spusese în numărul de Miercuri.)

Și anume:

La instituțiile de stat, precum: trenuri, postă, telegraf, telefon, mine, turnătoarele de bani etc., cheltuelile anului viitor sporesc cu peste 4 milioane. Adevărat însă, că la aceste așezăminte de stat își poate permite luxul de sporire a cheltuelilor, intru-cât ele și aduc venite de unde să se scopere. Celelalte multe însă nu e

de unde le coperi, și așa o manipulare cinstită ar cruța într'o parte ca să copere în ceeaaltă. Ei nu. Aici este de unde, cheltuesc dară, dincolo nu este de unde, fac imprumuturi! De pildă de unde să copere următoarele sporiri de cheltueli:

1.500,000 fl., pentru „trebuințele legilor aduse în decursul timpului!“

2.000.000 mărire de cheltueli pentru „trebuințele singuraticelor portofolii.“

337.000 pentru copierea „pensiunilor“ obvenite de nou!

161.000 trebuințele „datoriilor de stat“...

22.000 spor în trebuințele „judecătoriei administrative“, căci trebuie mărit personalul.

606,000 spor în cheltuelile ministerului de interne, din cari: pentru sporire de gendarmi și alți „stâlpi“ ai pazei statului și mai ales ai „ideii“... 300.000 fl.; apoi pentru cheltuelile provocate de administrarea matriculelor de stat, pe care ziceau, că nu vor spori de loc cheltuelile țării, până s'au primit, acum mai cer numai... 103,000 fl. etc.

Nu mai cităm. E destul. Prea destul pentru-ca punând de moto al judecătii constatarea oficioasă a ministrului și privind peste creșterile cheltuelilor anului viitor, să stai mirat de atât de temerară risipă, și să ai impresia, că chivernisirea averii acestei țări a căzut pe mâni curat de nebuni!

„Alkotmány“ schifând și el acest budget, face din parte-i observarea:

„Cătă deosebirea între convingerea (din constatarea) ministrului și între budgetul său! Dar' pentru aceea înaintați numai pe drumul obicinuit: cu budgete strălucite, cu crescământuri de 20—24 milioane, cu măriri continuă a cheltuelilor! Odată, nu peste mult, negreșit va veni ziua trezirii!...“

Da, va veni! Am zis-o și zicem și noi într'una, dar' până atunci ce fac bielele popoare ce sleesc de greutatea atâtor poveri și risipe de nebuni?

Desvoltarea puterii maritime.

Atrage azi luare aminte a lumii asupra sa faptul, că aproape toate statele lucrează par' că în ruptul capului la desvoltarea puterilor lor maritime.

Acuși nu trece lună ca să nu se vestească, că ba cutare, ba cutare putere a mai slobozit un vapor, o corabie grea de rășboiu pe ape.

In cei din urmă 10 ani mai ales, statele, se poate zice, și-au duplicat forțele și atențiunea asupra sporirii puterilor lor maritime. Italia, Franca, Germania, Rusia, toate cheltuesc multe milioane pentru edificarea de nouă corăbii de rășboiu, ear' Anglia singură crează cât toate laolaltă flote pentru apărarea intereselor sale, a coloniilor și a marelui său comerț.

Austro-Ungaria însă, după cum își dă părerea colaboratorul militar al unei foi din Pesta, nu ține în privința asta, tocmai pas cu celelalte. Puterea maritimă a Austro-Ungariei a sporit și ea, nu-i vorba, cu câte-va vapoare, dar' nici cel mai mare din acestea nu atinge forța de 7000 tone, pe care o au vapoarele de al doilea rang al altor puteri.

Din următoarea tabelă a budgetului pentru scopurile marinei, se vede și silința ce și-o dă cutare stat în desvoltarea ei și avântul ce acest important ram de armată îl are într'un stat și ce într'altul:

Table with 3 columns: Country, 1887 (mil. fl.), 1897 (mil. fl.). Rows: Austro-ungaria (13 to 14), Italia (39 to 51), Rusia (75 to 113), Franca (95 to 118), Germania (28 to 70).

Așa dar' a noastră împărăție se gândește mai puțin la desvoltarea marinei, ear' celelalte, precum se ved. Dintre toate Germania se încoară mai tare. Ea pare a dori, că, ajunsă la mare importanță pe uscat, având doar' punctul de gravitație politic al Europei, vrea să ajungă și ea putere maritimă la mare forță.

De Anglia, cu care nici unele, nici câte două la oaltă nu se pot asemăna, nici nu se vorbește. Cu ea comparațiile sunt prea îndrăznețe.

E drept, că monarhia noastră nici nu are pretenții de a fi putere maritimă. Ea e putere pe uscat. Totuși, cercurile militare mai ales, par' nemulțumite cu atenția puțină ce se dă desvoltării flotei monarhiei, căci zic, când e vorba de o acțiune comună a puterilor pe mare, cum a fost spre pildă, la Creta anul trecut, Austro-Ungaria dispere printre celelalte puteri. La Creta, bu-

nșoară, fiind vorba de blocarea ei și la demonstrația navală din apele levantine de ăstan, conținutul de tone și armatură a întregi flote austro-ungare, n'a fost de pildă, cât două corăbii italiene! Și Italia era reprezentată prin 17 astfel de corăbii!

BETIA.

Nu e faptură pe pământ mai măreață și mai minunată de cât omul. Ce minte mai ageră și mai încăpătoare de cât a lui? Animalul cel mai deștept abia își aduce aminte, ca prin vis, de ziua de ieri, și nici prin gând nu-i trece, că după azi vine mâne. Trăiește cu clipa care zboară și piere, fără să știe că a trăit și fără să se întrebe de rostul său, de al ființelor ce l-au înconjurat și de al lumii în care s'a născut. Omul nu uită trecutul, vede departe în viitor și caută să-și lămurească și firea lui și firea din afară de el.

Ce ființă mai chipeșă, mai falnică și mai frumoasă de cât dănsul? Statura lui mândră și dreaptă își spune, că el este regele atâtor vietăți, cari se târăsc pe pământ sau se încovoăie cu capul plecat, ca niște roabe, înaintea lui.

Când omul se adâncește în gânduri, când grijile vieții și dorul de isbândă îl îmboldesc la muncă și la luptă, cu respect te oprești, fără voie, înaintea lui, ca înaintea unei icoane, așa de împodobit de raze și se pare chipul lui serios. Ear' când risul vesel și gluma isteată îi luminează fața, ce seninătate și răcoare îți străbate sufletul. Par' că vezi risipindu-se norii de pe fruntea munților și soarele dimineții aurind holdele bogate.

Nu mai omul are darul neprețuit de a-și arăta, într'un graiu deslușit, ce simte și ce gândește. Uitați-vă la celelalte ființe. N'or fi simțind și ele, n'or fi trecând și prin capul lor păreri, fie cât de întunecate? Dar' sunt mute. Sufletul lor, care abia licărește, mijind în lume ca după somn, nu se arată limpede în cuvinte cu șir și cu rost. Animalul mugeste, zboară, urlă, geme; nu vorbește.

La luptă!

Unde-s șoimii din Carpați?... Unde-s luptătorii frați?... Ce-așteptați de nu luptați?... Pe voi vă nimiciră a pismei răutate?... Vați învrăjbit cu toții?.. fugiți frate de frate?... Ce stați în rătăcire, ce stați în nemișcare la toilul nebulnecii de maghiarisare?... Ce-așteaptă „Leul“ falnic când e impresurat?... Așteaptă El vre-o milă?... „El“ — Leul împărat?... Așteaptă El, ca alții să-l pună în palat?... Nu. El „coama înaltă“ si-o ridică și din ochi-i lacrimi pică De mila dușmanului, Pe-a cădea în ghiara lui: Când va fi să-și facă cale Dela munte jos la vale.

„Un glas ei mai așteaptă“ — și glasul a sunat:

Părintele Vasile la luptă ne-a chemat! La luptă deci cu toții, la luptă pentru neam, Să nu mai stăm la-o parte, cum până-aci stăteam! Dușmanul e în pornire, să ne maghiariseze, Și numele străbune... și locul să 'ncteze A fi mai mult numit În dulcea noastră limbă În care ne-am trezit! Copiii cei de școală să-ți zică „jó napot!“ Și tu s'o 'i-ai de glumă... atâta crezi că-i tot?.... În loc de lonel să te trezești cu „János“ Și-n loc de mămăligă cu ceva „tálmos-bálmos?“ De vrei să fi Române, ce trebuie să fi, Pornește-te la luptă, nu sta și te gândi! Crăciunul e aproape, și-ar fi prea rușinos, Să ne găsească 'n lene venirea lui Christos!

Nieu Stejărel

Cum să Vă cânt?

Dedicăție Studentilor Universitari Români din Budapesta.

Cum să Vă cânt... cântare Din... „flueraș de fag“ — Sau Doină.. pentru care Luptați cu atâta drag. Sau să Vă spun poveste Pe prisă pe inserat... Poveste — da poveste Să-i meargă în lume veste Lui Peleş împărat.

Cum să Vă cânt... din frunză De fag și de alun... Aidem la gura sobii Povestea să v'o spun.

Sau vreți să plâng mai bine De-al doinei — nenoroc... Cât are mulți ca tine Nu-s lacrimi și suspine Făr cântece — de foc.

Cum să Vă cânt — cântare Din „flueraș de fag.“ S'au doină pentru care Luptați cu atâta drag.

Rim.

Poesii populare.

(Din Maria Radna)

Lasă, bade, lasă-așa, Că vine Dumineca, Și io bade moi-găta Mai albă ca zăpada, Mai frumoasă ca floarea, Și-oi pași cu pași mărunți Ca să-mi prind și io-drăguț. Dintr'o sută dintr'o mie Bade să-ți samene ție, Pe uitat pe sărutat Pe pusu colopului Și pe trasu ochiului. Să-mă ved în deal suită Și de badea mântuită, Eu în deal că moi sui, De badea moi mântui Și să șterg și gândurile... Tare vântu o bătut De noi bade ne-am d'urt. Nu vrea badea nici decum S'asculte ce-vreau să-i spun, Nu vrea, nu vrea zice ei, S'asculte doruțul meu. Ași dori să ne iubim

Ravna, având pământuri, păduri, moară, și șcezie (dube) pentru pregătirea pâurei de șube și aceste averi li aduc un venit cu mult mai sigur ca ori care parohie.

f.) In fine omuna Ravna in imbinare cu Moneasa formează o parohie abea de elasa III-ia, la care subscrisul sum ales și întărit ca preot încă din anul 1886 înainte de mișcările proslitice — prin urmare la dorința preotului disponibil V. Cosistor nu poate desființa acesta arondare făcută pe baza § 1 din „Statutul organic” și a § 14 lit. e.) din „Regulamentul pentru parohii etc.”.

Din aceste înșirate am să aduc la cunoștința Onoratului public, cum-că informația dlui Cosistor e cu totul din alt punct de vedere dată în vileag, din care cauză mi voi ținea de datorița cu cea mai apropiată ocaziune in coloanele acestei prețuite foi a arăta mai pe larg pe adevărul salvatorii ai Ravnanilor de maghiarisare (Observăm, că correspondența in chestie ne-a fost trimisă de unul din fruntașii de pe acele locuri, persoană care nu presupunem că ar urmări alt scop, decât binele public. De va fi fost dus și el in rătăcire de alții, nu e un cuvânt să-l acuzăm. Dăm de altfel loc cu plăcere intimpinării dlui T. Nonu, pe care-l cunoaștem ca pe un brav preot și Român bun. Red. Trib. Poporului“).

Moneasa, 24 Noembrie 1897.

Terențiu Nonu,
preot gr. or. rom.

PARTEA ECONOMICĂ.

CREDITUL

Omenimea întreagă se îndeasă după Credit.

Ce e deci Creditul?

Nu e, decât credința, ce o avem în cineva — fie ca persoană fizică, fie ca morală, — că „va pute și va voi” să-și țină punctual și pe deplin legământul luat asupra sa la un termen, roc ori scādintă hotărîtă de mai înainte. Creditul e cea mai mare putere de împrumutat.

Care e scopul lui?

Să treacă capitalele din mâinile celor cari nu vreau, nu știu sau nu pot să le facă roditoare, în mâinile acelora, cari vreau, știu ori pot să le folosească spre mărirea bunăstării, punându-le în lucrare și făcând astfel productive facultățile industriale.

Din punct de vedere a formeii, creditul e public și privat ori comercial.

Public e creditul, când „statul” contractează o datorie și făgăduie, că își va țină legământul punctual și pe deplin la un termen statorit mai înainte.

Privat ori comercial e creditul atunci, când o persoană privată contractează vr'o datorie.

Creditul privat ori comercial poate fi la rândul său real și personal.

Real e atunci, când prelângă cel personal se basează și pe avere mișcătoare, ca vite, marfă, cereale, hârtii de valoare, prețioase etc., ori pe nemiscătoare, spre pildă pământ, casă și altele.

Aceste averi pot fi date în două chipuri în mâinile creditorului:

1. Ori de-adeptul pentru-ca așa să-și asigure banii împrumutați, pe care apoi ear' le dă înapoi datorărașului, dar' numai după-ce acesta 'și-a plătit datoria și atunci acest credit real se chiamă Credit real prin zalog, amanet (Faustpfandcredit).

2. Ori numai se înșamnă, adecă cum se zice, se întabulează prin mijlocirea administrației judecătorești, căpătând în chipul acesta, împrumătorul (creditorul) — fie persoană singularică, fie bancă — dreptul, ca să-și poată scoate banii din prețul averii licitate, de cum-va s'ar întempla ca datoria să nu fie plătită la ziua invoielii, hotărîtă mai nainte, și acest credit se numește, credit real hipotecar.

Creditul personal e acela, a cărei încredere se întemeiază numai pe capacitatea și însușirile personale ale unei persoane, adecă mai pe românește pe omenia ei.

In popor acest credit se numește și *credit pe barbă*.

Așa dar' puțința omului de a folosi creditul, se măsoră parte după starea averii sale, parte după cea a însușirilor și capacității sale personale.

Prin urmare, cel ce 'și-a mâncat omenia și-a mâncat și creditul personal, dar' și în genere ori-ce credit; precum și cel ce 'și-a mâncat averea, a gătat-o și cu creditul real.

Creditul personal e unicul credit în adevăratul înțeles al cuvântului, fiind-că acesta se basează numai pe încrederea, ce 'i-o însușă o persoană datorășă unei alteia împrumutătoare, eă la un termen mai înainte hotărît își va replăti datoria punctual și întregă.

Cel real numai se apropie de forma cea adevărată a creditului, pentru-că deși la acesta se ia în vedere încrederea personală, dar' totuși și averea garantează, ba chiar mai mult ea e așa zicând unicul punct de greutate.

Creditul real, e folosit mai cu samă de plugari, de proprietari, până ce cel personal mai mult e întrebuițat de industriași și comercianți.

Din punct de vedere economic, creditul se împarte în

1. Consumător sau nimicitor,
2. Producător ori roditor.

Consumător se numește atunci, când nu se cere cu scop de a fi folosit pentru mărirea producției ori recăștigarea puterilor pierdute productive, ci când e d'adrechtul întrebuițat spre a fi mâncat, risipit, așa creditul dat risipitorilor, oamenilor săraci, fără socoată și de cele mai multe ori statului.

Producător ori roditor, e acel credit, care se folosește la lucrarea pământului, la meserii, la comerț, pentru-că prin el munca să fie întărită, eară căștigul mai mare.

Creditul poate fi scurt, ori cu scādintă scurtă până la 3 luni; lung ori cu scādintă lungă, dela 3 luni în sus.

Creditul aduce dobânda mai mare ori mai mică după-cum e încrederea și se poate da ori înainte ori după.

Cu alt rënd vom vedea cu ce succes e folosit creditul luat în genere de plugarii nostri, cu atât mai mult cu cât știm, că sătenii sunt tare lacomi după credit; il apucă de oriunde și ori-cât fără nici o socoată.

Traian Victor-Țeran.

Nouă casă de păstrare în Timișoara-fabric.

Mai mulți români, oficianți pensionați și burgezi s'au pus în conțelegere de a înființa pe anul viitor o nouă casă de păstrare în fabric. Ne bucurăm când auzim că și Timișoara se mișcă din loc, căci burgezimea de sine și fără amestecul capacităților diplomatice are taria de a întreprinde ceva salutar. Dumnezeu cu ei!

Miere cristalizată.

Mierea cristalizată are avantajul, că e mai ușor transportabilă, dar' se poate readuce în starea ei originală (fluidă) prin destilare.

Destilarea e simplă și anume: cutia cu tot, ori o parte din miere se pune într'o sticlă acomodată, ear' aceia se pune într'o oală cu apă rece, care apoi are să fiarbă bine, până ce mierea din sticlă ori cutie e topită.

Mierea destilată pe asta cale rămăue mult timp (un an și mai bine) în stare fluidă.

Cristalisarea e totodată probă despre veritabilitatea mierei.

Astfel de miere cristalizată se găsește la părintele Nicolau Martinoviciu din Topoloveț, colțul Timiș, carele se ocupă în mare și științific cu albinăritul.

Atragem atențiunea onoratului public din incidentul postului și al apropierii sērbătorii a nașterii Domnului asupra acestui articolu de sezon.

Din magazinul părintelui Martinoviciu se poate actualminte procura miere de rapiță acăț, teiu, trifoiu alb și de floarea soarelui.

Un vas mare de 50 klg. a 40 cr. costă 20 fl., ear' în cantități mai mici adecă în cutii de câte 5 klg. prețul e de 2 fl. 95 cr. în care preț e socotită și cutia și trimiterea francată.

Apelăm la publicul român să spriginească hărnicia unui preot român, ca prin aceasta să se încurageze și alții la atari ocupațiuni nobiletătoare și folositoare.

FELURIMI.

O glumă științifică. S'a petrecut în America. Ingeniosul electric dl Elihu Thomson, poftise un oare care număr de pretini la un prânz în celebrul restaurant din Lynn (Massachusetts). Musafirii se pun la masă, supra e adusă clocotind de ferbinte ce era. Apoi după o secundă: „Dar' supra d-tale e înghețată!” spun toți din toate părțile. Și'n adevăr aceste din urmă cuvinte abia erau pronunțate, când de odată supra se vede transformată într'un bloc de ghiață. Restauratorul rămăue încremenit.

Primul serviciu. Abia chelnerii se ntorc să plece, când aud pe musafiri strigând: „Dar d-v. vă bateți joc! Uite, uite asta! Pește? e bucată de lemn!” Și în adevăr furculița nu putea pătrunde, și toți bocăneau în pește ca'ntr'o bucată de stejar. „Cu toate aceste d-lor, abia a eșit din plită.” „Ia-ți peștele napoi.”

Al doilea serviciu, al treilea serviciu, Felurile de bucate, fripturile înghețau instantaneu pe masă, îndată ce erau servite. Pănea virtuoasă ca ferul, se făcea praful când voia cineva să taie o bucățică. Vinul se solidifica prin pahare. Garafele pline cu apă se sfărmau și din ele eșea un bloc de ghiață opac. Se schimbau buteliile; după o minută se auzea un mic șgomot și vinul împingând dopul eșia sub forma unui cilindru roșietic. Totul se solidifica într'o clipeală.

Chelnerii chemară pe stăpân, care chemă la rândul lui pe proprietarul restaurantului; ei se jurară că toate plitele erau roșii ca focul, că termometru arată 18 grade în sala de mâncare, și că tot ce se ntâmplă nu putea fi decât ceva supranatural. A trebuit

să se pregătească un alt prânz. S'a vorbit în tot orașul timp de o lună despre acesta, până ce'n fine, prin o indiscreție, enigma s'a deslegat.

D-l Thomson adusesse cu el dela laborator un rezervoriu plin cu aer solidificat prin metoda d-lui Dewar din Londra. Acest aer liquificându-se și reluând forma gazoasă, produce o temperatură inferioară circa de 200 grade sub zero. Pe când oamenii de serviciu nu observau, el stropea, ca să zicem astfel, bucatele și lichidele cu puțin aer solidificat. Pe dată cărnurile și vinurile luau temperatura dela polul nordic și înghețau spre marea uimire a asistentilor. S'a ris mult în timpul prinzului al doilea. După 15 zile însă, restauratorul informat despre aceasta a reclamat două prinzuri în loc de unul. Nu face nimica; s'a ris de ajuns, căci în America se petrece bine.

Inteligența furnicelor. Într'o comunicare adresată institutului de arte și știință din Veneția, profesorul Bonatelli descrie un curios fapt observat de dînsul și din care se vede cât de inteligente sunt furnicele.

D. Bonatelli a observat într'o zi un roi de furnici cari de pe craca unui copac treceau pe o creangă suptire până la zidul unei case, pe care se scoborau, apoi, jos pe pământ. Furnicile formau două grupuri cari se mișcau în direcțiuni opuse.

Profesorul a tăiat creanga astfel că dela vârful ei până la zid rămăsese o distanță de un centimetru. Furnicile se adunară întâiu în vârful crengii, apoi se împrăștiară repede. Peste o jumătate de oară, însă profesorul observă că o altă ramură mică, depărtată cam cu vre-o douzezeci de centimetri de zid, în urma suflării vântului atinzea în fie-care moment zidul. Furnicile vērzură aceasta și așteptând momentul când ramura, plecată de vënd, atinzea zidul, treceau de pe ea pe zid și vice-versa, astfel că își puteau continua, în chipul acesta, drumul întrerupt câtă-va vreme. Trecătoarea lor era o punte ușoară, creată de natură, de care inteligentele insecte au știut imediat să se folosească.

Din public.

Mulțumită publică.

La concertul împreunat cu teatru și joc, aranjat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” în 1/13 Noembrie c., au binevoit a suprasolvi următorii: Pantalion Lucața, câp. în pens. și as. cons.; Ioan Stoicșa, paroch în Săsciori câte 2 fl.; Iosif Barbu, ospetar; Dr. D. P. Barcianu, profesor seminarial; Dr. Ilie Beu, medic; Iuliu Boda, cofetar; Dr. Petru Cioranu medic; Demetriu Comșa, profesor; Demetriu Cunțan, profesor; George Dima, profesor; Graviil Hango, redactor; Nicolae Ivan, asesor consistorial; Ioan Mihu, expeditor consistorial; Stefan Moga, măiestru franzelar; Silvestru Moldovanu, redactor; Tudor Munteanu, proprietar în Reșinari; Dr. Ioan Pop, medic de stat-major, toți câte 1 fl.; Victor Ancean, vice-notar de tribunal; Ioan Balu, proprietar, câte 70 cr.; N. Comșa, notar în Tâlmăcel; Teodor Olăea, funcț. consist., câte 60 cr.; Dr. E. Dăianu, redactor; Pentru Moga, măiestru franzelar; N. N. câte 50 cr.; Dr. Ioan Stroia, prof. semin. 40 cr.; Nicolae Togan, capelan 30 cr.; Dr. Ioan Ivan, adv. Mediași; Valeriu Medeșan, notar în Bucerdee-granoasă; Ioan Popovici, profesor la școala de fete; Romul Simu, învățator, toți câte 20 cr.

Tuturor acestora ne simțim plăcut îndatorăți a le exprima și pe această cale mulțumita noastră adanc simțită.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 13/25 Noembrie 1897.

Victor Tordășianu,
president.

George Poponea,
notar.

Comande din provincie se efectuează prompt

Asortiment bogat in obiecte pentru cadouri de Crăciun și Anul-nou!

(46) 32—

HAJEK ANTAL

Strada Forray. ARAD. Curte de sticlărie.
Cel mai ieftin isvor de târguit de tot felul
de sticlărie, porțelan și vase de pentru
pentru casă

OGLINZI, TABLOURI ȘI RAME PENTRU ICONI
cea mai bună calitate de

LAMPE DE MASĂ ȘI DE AGĂȚAT, DITMĂR
garnituri pentru hoteluri, birturi și
cafenele

CELE MAI RENUMITE IN LUME SIEMEN
BUTELII PENTRU VIN, BERE ȘI COGNAC
garnituri pentru bucătărie și altele ce cad in
această specialitate.

CEA MAI FINA CALITATE DE STICLĂ IN TABLE DE
BOEMIA ȘI BELGIA

Fondatî 1883.

Telefon Nr. 247.

Tot aici se primește și un învătăcel

Mare asortiment de obiecte pentru donațiuni la nunții, zile onomastice și alte ocazii

Atelier pentru vopsire de porțelan

Ofert de căsătorie.

Un industriaș de sine stătător, care posedă aici în Arad un atelier bine aranjat, creștin, în vîrstă de 28 ani, dorește să se căsătorească cu o fată de 20—25 ani, ori văduvă fără copii. Se cere zestre de 1000 până 1500 fl. — Ofertele sunt a se expedia administrației foii sub „A. 1000“.

Komoly házassági ajánlat.

28 éves önálló iparos, ki egy jó forgalmu üzletet bir Aradon, ismeretség hiánya miatt ez uton volna hajlandó egy 20—25 éves hajadon vagy gyermektelen özvegyrel, ki 1000—1500 frt hozományjal rendelkezik házasságot kötni. — Ajánlatok „A 1000“ czimen küldendők a kiadóhivatalba.

(118) 2-2 (111)

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIIU.

asigurează pe lângă condițiunile celei mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri să dau, și oferte de asigurări să primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Călan, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.) precum și prin agenturile ceruale și speciale.

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Table with multiple columns listing train routes (e.g., Arad-Budapesta, Arad-Ciaba-Oradea-mare, Seghedin-Arad) and corresponding fares (dim., a. m., seara) for various stations and services.

Tipografia „Tribuna Poporului“ Anul Popoviciei-Bucuresti in Arad.